

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos
susisiekimo ministerijai

2021- _____ Nr. _____
I 2021-10-04 Nr. 2-4149

DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 2021-10-04 raštu Nr. 2-4149 „Dėl įstatymų projektų teikimo“ pateiktus derinti Lietuvos Respublikos žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10 ir 13 straipsnių ir V skyriaus pakeitimo įstatymo (toliau – Įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 23 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – Žemės įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatymo Nr. I-1034 2 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 24 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 9 ir 23¹ straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektus ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 2, 4, 5, 6, 7, 8, 13 ir 14 straipsnių ir V skyriaus pakeitimo įstatymo ir su juo susijusių įstatymų projektų atšaukimo ir Lietuvos Respublikos žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10 ir 13 straipsnių ir V skyriaus pakeitimo įstatymo ir su juo susijusių įstatymų projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektą, teikia šias pastabas ir pasiūlymus.

1. Primename, kad Žemės ūkio ministerija, teikdama pastabas dėl Susisiekimo ministerijos anksčiau parengtų teisės aktų projektų, nepritarė siūlymui nustatyti, kad valstybinės žemės sklypai būtų perduodami viešosios transporto infrastruktūros valdytojams valdyti, naudoti ir disponuoti jais patikėjimo teise Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba) vadovo sprendimu, suderintu su Žemės ūkio ministerija. Tačiau, atsižvelgdami į tai, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2021 m. rugsėjo 1 d. nutarimu Nr. 704 „Dėl Lietuvos Respublikos kelių įstatymo Nr. I-891 4, 5, 9, 10, 13, 18, 20 straipsnių pakeitimo ir

7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo, Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 1, 6, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo

Nr. VIII-2032 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3420 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo Nr. IX-2499 9, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ pritarė Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui, kuriuo, be kita ko, siekiama nustatyti, kad valstybinės žemės sklypai būtų perduodami viešosios transporto infrastruktūros valdytojams valdyti, naudoti ir disponuoti jais patikėjimo teise Nacionalinės žemės tarnybos vadovo sprendimu, suderintu su Žemės ūkio ministerija, siūlome įvertinti šias pastabas:

1.1. Žemės įstatymo projekto 2 straipsniu keičiamo Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 7 straipsnio 4 dalyje siūloma nustatyti naujus valstybinės žemės patikėjimo teisės subjektus (patikėtinius).

Atsižvelgdami į tai, kad visi valstybinės žemės patikėjimo teisės subjektai (patikėtiniai) yra išvardyti Žemės įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje ir vadovaudamiesi imperatyviu teisėkūros aiškumo principu (Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 1 dalis, 2 dalies 6 punktas), siūlome patikslinti Žemės įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip: „kiti šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodyti subjektai“.

1.2. Žemės įstatymo projekto 2 straipsniu keičiamo Žemės įstatymo 7 straipsnio 5 dalyje siūloma nustatyti, kad „jeigu viešosios transporto infrastruktūros valdytojas nebenaudoja Nacionalinės žemės tarnybos vadovo sprendimu jam patikėjimo teise perduoto valstybinės žemės sklypo viešosios transporto infrastruktūros valdytojo veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose nustatytoms valstybinėms funkcijoms atlikti *ir viešosios transporto infrastruktūros valdytojo veiklą reglamentuojantys įstatymai nenumato galimybės tokių valstybinės žemės sklypų išnuomoti ar perduoti laikinai neatlygintinai naudotis*, Nacionalinės žemės tarnybos vadovas priima sprendimą, suderintą su Žemės ūkio ministerija, dėl šio viešosios transporto infrastruktūros valdytojo patikėjimo teisės pasibaigimo“.

Valstybinės žemės nuomą reglamentuoja ne viešosios transporto infrastruktūros valdytojo veiklą reglamentuojantys įstatymai, o Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.545–6.566 straipsniai ir Žemės įstatymo 9 straipsnis, kuriuose nėra numatyta galimybė išnuomoti patikėjimo teise perduotų valstybinės žemės sklypų. Be to, teisės aktuose apskritai nėra numatytas disponavimo valstybine žeme „perduodant laikinai neatlygintinai naudotis“ būdas (pagal Žemės įstatymo 5 straipsnio 2 dalį, valstybine žeme gali būti disponuojama ją perleidžiant nuosavybėn neatlygintinai, parduodant, išnuomojant ar perduodant neatlygintinai naudotis).

Todėl vadovaudamiesi imperatyviais teisėkūros aiškumo ir sistemiškumo principais (Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 1 dalis, 2 dalies 6 ir 7 punktai), siūlome keičiamo Žemės įstatymo 7 straipsnio 5 dalyje atsisakyti sąlygos (nuostatos), kad sprendimas dėl viešosios transporto infrastruktūros valdytojo patikėjimo teisės pasibaigimo priimamas, jeigu „viešosios

transporto infrastruktūros valdytojo veiklą reglamentuojantys įstatymai nenumato galimybės toki valstybinės žemės sklypą išnuomoti ar perduoti laikinai neatlygintinai naudotis“.

2. Žemės įstatymo projekto 5 straipsnio 2 dalyje siūloma nustatyti, kad „Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir *Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras* iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus“.

Pažymime, kad Žemės įstatymo projektui įgyvendinti turės būti keičiami (rengiami) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, bet ne žemės ūkio ministro įsakymais tvirtinami teisės aktai.

Atsižvelgdami į tai, siūlome tikslinti Žemės įstatymo projekto 5 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip: „Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus“.

3. Žemės įstatymo projekto 1 straipsniu papildomoje Žemės įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje siūloma apibrėžti, kad „sukūrimo (statybos) sąnaudos – nustatyta pinigų suma, kurios reikėtų tokių pačių fizinių ir eksploatacinių savybių *gyvenamosios paskirties pastatui, kuris paimamas visuomenės poreikiams*, atkurti arba atstatyti (įrengti)“. Taip pat Įstatymo projekto 8 straipsniu keičiamo Lietuvos Respublikos žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo (toliau – Įstatymas) 13 straipsnio 4 dalyje siūloma nustatyti, kad „*kai visuomenės poreikiams paimamas gyvenamosios paskirties pastatas*, jo vertė apskaičiuojama atliekant individualų vertinimą rinkos verte ir nustatomos jo sukūrimo (statybos) sąnaudos, o savininkui ir (ar) kitam naudotojui atlyginama ta verte, kuri yra didesnė“.

Tiek Žemės įstatymas, tiek Įstatymas reglamentuoja žemės paėmimą visuomenės poreikiams. Vadinasi, pagal Žemės įstatymo ir Įstatymo nuostatas, visuomenės poreikiams gali būti paimamas statiniais ar įrenginiais užstatomas ar užstatytas žemės sklypas, bet ne statiniai.

Todėl vadovaudamiesi imperatyviais teisėkūros aiškumo ir sistemiškumo principais (Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 1 dalis, 2 dalies 6 ir 7 punktai), siūlome tikslinti pirmiau minėtas formuluotes „*gyvenamosios paskirties pastatui, kuris paimamas visuomenės poreikiams*“ ir „*visuomenės poreikiams paimamas gyvenamosios paskirties pastatas*“ pagal Žemės įstatymo ir Įstatymo nuostatas, pvz., vietoj minėtų formuluočių nurodyti „*gyvenamosios paskirties pastatui, kuris yra paimamas visuomenės poreikiams žemės sklype*“ ir „*kai visuomenės poreikiams paimamas gyvenamosios paskirties pastatu užstatytas žemės sklypas*“ ar kt.

4. Dėl kitų teisės aktų projektų pagal kompetenciją pastabų neturime.

Viceministras
Dudutis

Donatas

Sigita Akelaitytė, tel. (8 5) 239 8474, el. p. Sigita.Akelaityte@zum.lt